

DSKE

Dansk Selskab for Klinisk Ernæring
www.dske.dk

D-VITAMIN – andet og mere end knogler

møde arrangeret af Dansk Selskab for Klinisk Ernæring (DSKE)

Tid: 3. december 2008 kl. 16-18.30.

Sted: Det Biovidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet (tidligere KVL),
indgang via Thorvaldsensvej 40, Frederiksberg C,
auditorium 3-14 (lige indenfor hovedindgangen, skråt til venstre)

Der kommer flere og flere undersøgelsesresultater, der viser, at D-vitamin har mange, vigtige roller at spille, samt at der er en tiltagende D-vitamin-mangel blandt befolkningen i Danmark.

Hvor stort er problemet? Vil det medføre flere sygdomme? Hvad kan vi gøre ved det? Skal det påvirke vore kostråd? Skal vi tage flere og andre prøver? Og hvem skal undersøges?

Program

Mødeleder: Afdelingslæge, PhD Kent Haderslev, Rigshospitalet, med gastroent klinik C/A

16.00-16.10	Velkommen – Jens Rikardt Andersen, formand DSKE
16.10-16.55	Calcium-indholdet i kosten, calcium-problemer i Danmark, raske og syge Afdelingslæge, PhD, Kent Haderslev, Rigshospitalet, med gastroent klinik C/A
16.55-17.15	Pause
17.15-18.00	Udbredelsen af D-vitamin-mangel i befolkningen i Danmark Overlæge, dr.med. Henrik Hey, Medicinsk Afdeling. Vejle Sygehus Lillebælt
18.00-18.30	Paneldebat – Hvad skal vi gøre?

Det er gratis at deltage i Initiativmødet og tilmelding er ikke nødvendig.

Enquete blandt medlemmerne

Bestyrelsen har udsendt et spørgeskema for at lodde tilfredsheden og få nye ideer til forbedringer i vort lille selskab. Vi har prioriteret hjemmesiden i den forløbne tid og har betalt sekretærbistand til dette. Resten af ønskede aktiviteter skal udføres på frivillig og uhonoreret basis, så en prioritering er nødvendig. Den vil bestyrelsen foretage, når vi har set på svarene.

Det er derfor vigtigt at du bruger de få minutter på at udfylde og sende elektronisk eller med fodpost til formanden.

På forhånd tak

ÅRSMØDE med generalforsamling i ÅRHUS bliver fredag 24/4-09. Reserver datoen.

ESPEN-kongres 13.-16- september i Firenze

Det var ikke vejret, der var den største attraktion, men byen er jo flot.

Fagligt set stiger ESPEN-kongresserne i kvalitet hver gang. Der bliver sagt nej til en større del af indsendte abstracts og kvaliteten af de accepterede er klart stigende.

De faglige foci lå denne gang på Intensive Ernæringsterapier og Cancer. Der var en del "perler" imellem.

Blandt de bedste, indsendte bidrag var et fra Pierre Singers gruppe i Israel, hvor de i en ublindnet, randomiseret undersøgelse på intensiv afdeling viste, at individuelt doseret ernæringsterapi efter indirekte kolorimetri gav meget bedre resultater end standarddosering pr kg legemsvægt. Gevinsterne lå på hospitalsliggetiden og mortaliteten. Der indgik 50 patienter. Der planlægges nu en multicenterundersøgelse.

Jan Wernermann fra Stockholm holdt oversigtsforelesning om ernæring af patienter på intensive afdeling:

- den vigtigste prædikator for død er indlæggelsestiden på intensiv. Det er også "langtidsliggerne", der koster de fleste af pengene.
- en anden stærk prædikator for død og infektiøse komplikationer er lavt p-glutamin. Selve bestemmelsen giver et meget godt udtryk for status.
- en tredje er energiunderskud. Her er problemet størst under den første uges ophold på Intensiv Afdeling

Målinger af p-glutamin er et acceptabelt udtryk for glutamin-status og stiger ved indgift. De fleste normaliseres ved indgift af 20 g/dg. Uanset tilførsel er der dog fortsat et nettotab af glutamin fra muskler.

Resultater af enteralt tilført glutamin på mortalitetsrater må fortsat anses for inkonklusive.

Grethe van den Berghe (Leuven) holdt en af sine fremragende forelæsninger om insulin og BS på intensive patienter. Den inflammatoriske reaktion hos dysregulerede skyldes det høje BS, ikke insulinen per se. Det højeste inflammationsniveau ses hos patienter med samtidigt højt BS og højt p-insulin (insulinresistente). Den belgiske gruppe har udført en lang række forsøg for at vise dette, herunder vist at skadevirkningen går via mitochondrielle skader, og det trøster i en tid hvor metaanalyser tilsyneladende giver modsat rettede resultater vedrørende stram diabetes-kontrol (senest JAMA 2008;300:933-44). På cancerfronten bliver det sværere og sværere at få dokumentation for nytten af ernæringsintervention hos de svært kakektiske patienter. Maurizio Muscaritoli fra Rom summerede og fandt mange spændende muligheder i dyreforsøg, men kun få kan vises som effektive i den kliniske praksis. Fiskeolie giver fortsat lovende, eksperimentelle resultater, men lav compliance er et stort problem i tolkningen af de kliniske undersøgelser.

Interessen for om kostfaktorer kan øge behandlingseffekten ved anti-cancer-terapi er kraftig stigende. P Bougioux (Tours) finder holdepunkt for at spredningen af mammacancer

cer kan hæmmes ved reduktion af fedtindholdet i kosten men kun i observationelle studier. Interventionsstudier er endnu ikke gennemført. I cellekulturer bedrer fiskeolie effekten af kemoterapi på mamma-cancer-celler og i dyreforsøg øges effekten af stråleterapi. Humane studier er få og små.

Jann Arends (Freiburg) beskæftigede sig med de mange hypoteser om ernærings gavnlige effekter på immunfunktionerne hos cancerpatienter. Evidensen bygger på meget eksperimentelle resultater, og det har været svært at relatere resultaterne til noget, som patienterne kan opfatte som en gavnlige effekt. De bedste eksperimentelle resultater foreligger med: fiskeolie, oligosakkarid-blandinger, højprotein-diæt og høj indtagelse af leucin.

Philip Scheltens (Amsterdam) præsenterede nye resultater af undersøgelser med Alzheimer patienter, idet en specielt udviklet ernæringsdrik (Souvenaid) har givet gode resultater på hukommelse og kognitive funktioner i en dobbelt-blind, 12-ugers undersøgelse med 212 patienter. Patienterne havde mild Alzheimer.

Mere kortfattet kan nævnes:

- Bio-impedans (BIVA) måleresultat ved start af kronisk hæmodialyse er relateret til mortaliteten (Rigshospitalet)
- Smagsændringer hos ældre er korreleret til alder og sygdom, men

ikke til den medicamentelle behandling (Leipzig)

- Specialkost med højt indhold af protein, arginin, zink og vitamin C gav signifikant bedre heling af liggesår i randomiseret undersøgelse af 12 ugers behandling (Milano)
- Udlevering af informationsmateriale om ernæring ved udskrivelsen til patienter med KOL gav ingen ændring i patienternes adfærd, hvorimod 87 % ændrede deres kost efter forløb med 4 hjemmebesøg på 6 mdr. (London)
- P-albumin var korreleret til sygdomsgrad og mortalitet, men ikke til ernæringstilstand hos 125 ældre patienter (Paris)

Der var som sædvanligt også en række mere eller mindre overraskende nyheder, som nok må afvente bekræftelse, før de kan betragtes som egentlig viden.

I Tokyo fandt man ved breath-test på 10 normale, at indtagelse af enkelt portion mælk fermenteret med *bifidobakterium bifidum* resulterede i hurtigere ventrikeltømning (Urita et al). Barbosa-Silva et al (Brasilien) viste at prognosen for cancerpatienter korrelerer med fedt-fri-masse, uanset om patienterne er undervægtige,

er undervægtige, normalvægtige eller overvægtige.

I Canada (Carli & Mayo) fandtes hurtige postoperativ opnåelse af den præoperative, fysiske ydeevne ved anvendelse af et præoperativt træningsprogram bestående af 3-6 ugers enten styrketræning/ergometercykling eller gang/benøvelser. Alle havde colon cancer.

Næste ESPEN-kongres bliver i Wien 29/8-1/9-2009.

Hjemmesiden er blevet revideret/forbedret igen. Der er kommet abstracts fra foredrag mm.

Møde-kalender

Se nærmere på www.DSKE.dk

ESPEN:

www.espen.org.

Check hjemmesiden. Der er kurser at melde sig til, også e-learning-kurser, hvis du er medlem.

Der var i foråret en række problemer med adgang mv. En dybdeborende undersøgelse viste, at det sponsorerede kontingent slet ikke var blevet betalt, selvom vi troede det. Det skulle meget gerne have hjulpet, at den sag nu er bragt i orden.

Næste nyhedsbrev:
vinteren 2009. Indlæg er meget velkomne og sendes til formanden, som også er ansvarshavende redaktør mail-adresse: jra@life.ku.dk

I øvrigt er der god plads til dit indlæg i næste nyhedsbrev.

BESTYRELSEN I DSKE

Formand:	Næstformand:	Sekretær:	Kasserer:
Jens Rikardt Andersen	Inge Nordgaard-Lassen	Karen Lindorff-Larsen	Kent Haderslev
Overlæge, Lektor Ernæringsenheden 5711	Overlæge, dr.med. Gastroenheden	Overlæge Kir. Gastro afd A	Afdelingslæge, PhD Med gastroenterol klinik C/A
Rigshospitalet, Blegdamsvej 9, 2100 Ø	Hvidovre Hospital	Aalborg Sygehus Syd	Rigshospitalet, Blegdamsvej 9, 2100 Ø
Institut for Human Ernæring, Københavns Universitet Rolighedsvej 30, 1958 FC Tlf.: 35332504/23346654 jra@life.ku.dk	Kettegård Alle 2650 Hvidovre Tlf.: 36326005 Inge.Nordgaard-Lassen@hvh.regionh.dk	Hobrovej 42A, Box 365 9100 Aalborg Tlf.: 99322517 kgl@rn.dk	Tlf.: Khaderslev@dadlnet.dk

Bestyrelsen i øvrigt:

Overlæge, PhD. Per Ivarsen, Nefrologisk afd C, Skejby Sygehus, Brendstrupgårdsvej, 8200 Århus N pi@dadlnet.dk	Sygeplejerske Henriette Vind Hansen, Kirurgisk Afd. P, Århus Sygehus, Tage-Hansensgade 4, 8000 Århus C spl07hvh@as.aaa.dk
Ernæringssygeplejerske, MKS Mette Holst, Center for Ernæring og Tarmsygdomme, Medicinsk Center, Aalborg Sygehus Syd metteholst@rn.dk	Klinisk diætist, seniorforsker PhD, Anne Marie Beck, afd. E, Fødevareinstituttet ved DTU, Mørkhøj Bygade 19, 2860 Søborg, ambe@food.dtu.dk
Overlæge Randi Beier-Holgersen, Kirurgisk Enhed, Helsingør Sygehus, Esrumvej, 3000 Helsingør randibeier@dadlnet.dk	Klinisk diætist Jytte Astrup Møller, Medicinsk afd, Haderslev Sygehus, 6100 Haderslev, jytte.moeller@shs.regionsyddanmark.dk